

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Työkaluja raideliikenteen kyberturvallisuuteen

18.1.2023 Rata2023

EU komission julkaisu: Liikenteen kyberturvallisuutta koskeva välineistö

- ▶ Kohderyhmät:
 - ▶ Kaikki raideliikenteen parissa työskentelevät
 - ▶ Päätöksentekijät, jotka vastaavat raideliikenteen kyberturvallisuutta
- ▶ Ymmärrettävyys: Ei vaadi pohjatietoa kyberturvallisuudesta
- ▶ Tarkoitus: Kyberturvallisuustyön aloittaminen.
- ▶ Julkaistu 20.7.2021
 - ▶ https://transport.ec.europa.eu/transport-themes/security-safety/cybersecurity_fi

Peruskäsitteet yksinkertaistettuna

- ▶ Tietoturvallisuus = Tiedon saatavuus, eheys ja luottamuksellisuus
- ▶ Kyberturvallisuus = Digitaalisen ja verkottuneen organisaation turvallisuutta ja vaikutuksia sen toimintoihin
- ▶ Raideliikenteen IT-järjestelmät = tietokoneet ja tietoliikenne, joilla tarkoitus käsitellä tietoa. Esim. sähköposti ja verkkosivut
- ▶ OT-järjestelmät = Operatiivisen teknologian ympäristöt, missä laitteet ja ohjelmistot kontrolloivat tai valvovat fyysisiä laitteita. Esim. sähkörata, liikenteenohjauksen kaukokäyttö

Kyberturvallisuuden uhkaympäristö

- ▶ Riskienhallinnassa kaikki oleelliset uhkat tulisi huomioida
- ▶ Ihmisen ja luonnon aiheuttamat
- ▶ Tahalliset ja tahattomat
- ▶ Ulkoiset tapahtumat ja sisäpiiri
- ▶ Digitaalisen tai fyysisen maailman tapahtuma

Uhka #1: haittaohjelmat

Haitalliset ohjelmistot, jotka voivat vaikuttaa henkilöihin tai organisaatioihin eri liikennemuodoissa

Uhka #2: (hajautettu) palvelunesto

Kyberturvallisuushyökkäys, jolla estetään henkilöitä tai organisaatioita käyttämästä tiettyjä liikennepalveluja ja -resursseja

Uhka #3: luvaton käyttö ja varkaus

Kriittisten resurssien luvaton käyttö, varastaminen ja hyödyntäminen

Uhka #4: ohjelmistojen manipulointi

Kyberturvallisuushyökkäys, joka kohdistuu ohjelmistoihin ja jolla pyritään muokkaamaan ohjelmiston toimintaa ja toteuttamaan kohdistettuja hyökkäyksiä

Esimerkkejä kyberturvallisista käytännöistä

- ▶ Noudata ohjeita
- ▶ Varmuuskopioi
- ▶ Suojaa laitteet ja järjestelmät
- ▶ Älä avaa odottamattomien sähköpostien liitteitä tai linkkejä
- ▶ Pidä asennetut ohjelmistot päivitettyinä

Profiili I: kaikki liikennealan henkilöstö

Ensimmäinen polku on tarkoitettu kaikelle liikennealan organisaatioiden henkilöstölle operatiivisesta henkilöstöstä hallintohenkilöstöön. Tällä polulla annetaan ohjeita ymmärryksen ja tietoisuuden lisäämiseksi yleisimmistä kyberuhkista, joita liikennepalveluihin kohdistuu. Lisäksi siinä annetaan tietoa siitä, miten mahdollisia kyberuhkia voidaan käsitellä (niiden tunnistaminen, niistä raportointi ja niiden lieventäminen) kyberturvallisuutta koskevien käytäntöjen avulla. Tämä polku on yhteinen kaikille liikennemuodoille.

Päätöksentekijät

Profiili II: liikenteen kyberturvallisuuden alan päätöksentekijät

Toinen polku on tarkoitettu henkilöstölle, joka vastaa liikennealan organisaatioiden turvallisuuteen tai kyberturvallisuuteen liittyvästä päätöksenteosta. Tällä polulla esitetään eri liikennemuotoihin räätälöityjä hyviä käytäntöjä. Siinä esitetään hyviä käytäntöjä, joiden avulla voidaan tunnistaa liikennealan organisaatioihin kohdistuvia uusia kyberuhkia sekä suojautua niiltä, havaita niitä ja vastata niihin.

- ▶ Tulee järjestää kyberturvallisuuden johtaminen ja riskienhallinta
- ▶ Suojaavia toimenpiteitä toteutetaan
- ▶ Uhkia kyetään havaitsemaan
- ▶ Poikkeamiin reagoidaan ja niistä palaudutaan suunnitelmallisesti

Päätöksentekijät

- ▶ Tulee osoittaa kyberturvallisuudessa johtajuutta ja määrittää hallinto
- ▶ Kyberturvallisuuden riskienhallinnan järjestäminen hallintajärjestelmää hyödyntäen
- ▶ Kyberuhkilta suojautumisen mitoittaminen riittäväksi ja oikeasuhtaiseksi
- ▶ Kyberturvallisuustoimenpiteet pysyvät ajan kuluessa tehokkaina ja merkitykselliset kybertapahtumat havaitaan
- ▶ Tulee määrittää, toteuttaa ja testata poikkeamien hallintamenettelyitä, joilla varmistetaan palveluiden ja toimintojen jatkuvuus.

Traficom raideliikenteen kyberturvallisuudessa

- ▶ Osaltaan koordinoi, kehittää ja valvoo raideliikenteen kyberturvallisuutta
- ▶ Traficom on päivittänyt suosituksen raideliikenteen kyberturvallisuuden edistämisestä julkaistaan tammikuussa 2023
 - ▶ Kaikkia organisaatioita suositetaan arvioimaan ja mittaamaan omaa tasoa
 - ▶ Suositetaan ylittämään Kyberturvallisuuskeskuksen Kybermittarin tason 1 tai hyödyntämään ISO/IEC 27001:2022 tietoturvallisuuden hallintajärjestelmää
- ▶ Traficom yhdessä Maakuljetuspoolin kanssa järjestää toiminnallisen raideliikenteen kyberturvallisuusharjoituksen keväällä 2023.